

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Οκτωβρίου 2005

για τον καθορισμό των απαιτήσεων για την πρόληψη της γρίπης των πτηνών με υψηλή παθογονικότητα, που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α σε ευαίσθητα πτηνά που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους στα κράτη μέλη

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2005) 4197]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2005/744/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ορισμένων ζώων ζώων και προϊόντων με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 10 παράγραφος 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η γρίπη των πτηνών αποτελεί λοιμώδη ιογενή ασθένεια των πουλερικών και των πτηνών, που προκαλεί θνησιμότητα και διαταραχές οι οποίες είναι δυνατόν να λάβουν ταχέως διαστάσεις επιζωοτίας και η οποία μπορεί να αποτελέσει σοβαρή απειλή για την υγεία των ζώων και τη δημόσια υγεία και να μειώσει κατακόρυφα την κερδοφορία της πτηνοτροφίας.
- (2) Η οδηγία 92/40/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της γρίπης των ορνίθων⁽²⁾ καθορίζει τα μέτρα καταπολέμησης που πρέπει να εφαρμόζονται σε περίπτωση εκδήλωσης εστίας γρίπης των πτηνών στα πουλερικά, με την επιφύλαξη των κοινοτικών διατάξεων που διέπουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο. Η οδηγία αυτή δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση διάγνωσης γρίπης των πτηνών σε άλλα πτηνά, αλλά ορίζει ότι σε τέτοιες περιπτώσεις, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να ενημερώνει την Επιτροπή για κάθε μέτρο το οποίο λαμβάνει.
- (3) Η οδηγία 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 1992 που καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα Ι του παραρτήματος Α της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ⁽³⁾ και ιδίως στο άρθρο 3, ορίζει ότι το εμπόριο και οι εισαγωγές των σχετικών ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων δεν θα πρέπει να απαγορευτούν ή να περιοριστούν για λόγους υγείας των ζώων,

εκτός από αυτούς που προβλέπονται από την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας και ιδίως εξ αιτίας της λήψης μέτρων διασφάλισης. Η οδηγία 1999/22/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1999 για τη διατήρηση άγριων ζώων στους ζωολογικούς κήπους⁽⁴⁾, ορίζει τους ζωολογικούς κήπους που καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία. Αυτός ο ορισμός των ζωολογικών κήπων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης. Ο ορισμός αυτός θα πρέπει ωστόσο να συμπληρωθεί όσον αφορά το εμπόριο για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης.

- (4) Κρούσματα γρίπης των πτηνών με υψηλή παθογονικότητα, που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α επιβεβαιώθηκαν πρόσφατα στην Τουρκία, στη Ρουμανία και στη Ρωσία, δυτικά των Ουραλίων ορέων. Από έμμεσα αποδεικτικά στοιχεία και στοιχεία της μοριακής επιδημιολογίας προκύπτει ότι ο ιός της γρίπης των πτηνών εξαπλώθηκε σε αυτές τις χώρες από την Κεντρική Ασία μέσω αποδημητικών πτηνών. Αυτό επισημαίνεται και στην έκθεση πρόσφατης αποστολής που πραγματοποίησε στη Ρωσία το Διεθνές Γραφείο Επιζωοτιών (Ο.Ι.Ε.), η οποία δημοσιεύτηκε στις 14 Οκτωβρίου 2005.
- (5) Σχετικά με τον κίνδυνο εξάπλωσης στην Κοινότητα της γρίπης των πτηνών με υψηλή παθογονικότητα, που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α, η Επιτροπή εξέδωσε έναν αριθμό αποφάσεων μεταξύ των οποίων και την απόφαση 2005/734/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας με σκοπό τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών, που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α, από τα άγρια πτηνά στα πουλερικά και σε άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, καθώς και για την πρόβλεψη συστήματος έγκαιρης ανίχνευσης στις ιδιαίτερα ευπρόσβλητες περιοχές⁽⁵⁾.
- (6) Είναι σκόπιμο να ληφθούν, σε κοινοτικό επίπεδο, μέτρα βιοασφάλειας για την πρόληψη της γρίπης των πτηνών με υψηλή παθογονικότητα, που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α σε ευαίσθητα πτηνά που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους στα κράτη μέλη, ώστε να προστατευθούν τα άγρια ζώα και να διατηρηθεί η βιοποικιλότητα.
- (7) Ο εμβολιασμός των ευαίσθητων πτηνών που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους ενδέχεται να αποτελεί κατάλληλο επιπλέον μέτρο προστασίας σε ορισμένες περιπτώσεις.

⁽¹⁾ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 29· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 19.11.2002, σ. 14).

⁽²⁾ ΕΕ L 167 της 22.6.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την Πράξη Προσχώρησης του 2003.

⁽³⁾ ΕΕ L 268 της 14.9.1992, σ. 54· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2004/68/ΕΚ (ΕΕ L 226 της 25.6.2004, σ. 128).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 94 της 9.4.1999, σ. 24.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 274 της 20.10.2005, σ. 105· απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2005/745/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 79 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (8) Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να καθοριστούν σε κοινοτικό επίπεδο οι βασικές απαιτήσεις όσον αφορά τον εμβολιασμό των πτηνών που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους, τις οποίες πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη εάν θεωρήσουν σκόπιμο τον εμβολιασμό των πτηνών αυτών.
- (9) Ο εμβολιασμός, ακόμη και περιοριζόμενος σε ειδικές κατηγορίες ζώων τα οποία δεν αποτελούν κατά κύριο λόγο αντικείμενο εμπορίου, πιθανώς να συντείνει στο να θέσει σε κίνδυνο το καθεστώς ως προς την γρίπη των πτηνών από την άποψη του διεθνούς εμπορίου και όχι μόνο για το κράτος μέλος ή το τμήμα της επικράτειάς του όπου διενεργείται ο εμβολιασμός. Επομένως, τα εμβολιασμένα πτηνά πρέπει να αποτελούν αντικείμενο εμπορίου μόνον εάν τηρούνται συγκεκριμένες απαιτήσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να ενημερώσουν την Επιτροπή έως τις 30 Νοεμβρίου 2005 σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν για να εξασφαλίσουν την ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
- (10) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση ορίζει κανόνες για τον περιορισμό της εξάπλωσης της γρίπης των πτηνών που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α, (στο εξής «γρίπη των πτηνών») από τα άγρια πτηνά στα ευαίσθητα πτηνά που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους. Ανάλογα με την ιδιαίτερη επιδημιολογική κατάσταση, οι κανόνες αυτοί θα στοχεύουν κυρίως στην αποφυγή της άμεσης και έμμεσης επαφής μεταξύ των άγριων πτηνών, και ιδίως των υδρόβιων πτηνών, και των ευαίσθητων πτηνών που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

- α) «Ζωολογικός κήπος»:
- i) όλες οι μόνιμες εγκαταστάσεις όπου φυλάσσονται ζώα άγριων ειδών για να επιδεικνύονται στο κοινό για επτά ή περισσότερες ημέρες το χρόνο, εκτός των τσίρκων, των καταστημάτων πώλησης ζώων συντροφιάς, και των εγκαταστάσεων τις οποίες τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης για το λόγο ότι δεν επιδεικνύουν σημαντικό αριθμό ζώων ή ειδών στο κοινό και ότι η εξαίρεση δεν υπονομεύει τους στόχους της παρούσας απόφασης· και
- ii) «επίσημα εγκεκριμένος οργανισμός, ινστιτούτο ή κέντρο» όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου·
- β) «Ευαίσθητο πτηνό»: κάθε είδος πτηνού που είναι πιθανώς ευαίσθητο στη γρίπη των πτηνών και δεν προορίζεται για την παραγωγή ζωικών προϊόντων.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα δέοντα και εφικτά μέσα για τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης της γρίπης των πτηνών από άγρια πτηνά σε ευαίσθητα πτηνά που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια και τους παράγοντες κινδύνου που καθορίζονται στο παράρτημα I.

Άρθρο 4

Βάσει εκτίμησης του κινδύνου, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν την εφαρμογή εμβολιασμού κατά της γρίπης των πτηνών σε ευαίσθητα πτηνά που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους τα οποία θεωρείται ότι κινδυνεύουν από τη γρίπη των πτηνών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 5

1. Τα κράτη μέλη που σκοπεύουν να εφαρμόσουν εμβολιασμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, υποβάλλουν στην Επιτροπή και παρουσιάζουν επίσημα στη Μόνιμη Επιτροπή για την Τροφική Αλυσίδα και την Υγεία των Ζώων, το πρόγραμμά τους για τον εμβολιασμό των ευαίσθητων πτηνών που φυλάσσονται σε ζωολογικούς κήπους.

2. Το πρόγραμμα εμβολιασμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα εξής:

- α) την ακριβή διεύθυνση και τοποθεσία των ζωολογικών κήπων στους οποίους θα πραγματοποιηθεί εμβολιασμός·
- β) την ιδιαίτερη ταυτότητα και αριθμό των ευαίσθητων πτηνών·
- γ) την ατομική ταυτότητα των πτηνών που πρόκειται να εμβολιασθούν·
- δ) τον τύπο εμβολίου που θα χρησιμοποιηθεί, τη διαδικασία και τον χρόνο του εμβολιασμού·
- ε) τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση εφαρμογής μέτρων εμβολιασμού·
- στ) το χρονοδιάγραμμα των εμβολιασμών που θα πραγματοποιηθούν.

Άρθρο 6

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν αμέσως τα αναγκαία μέτρα ώστε να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 21 Οκτωβρίου 2005.

Για την Επιτροπή
Μάρκος ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κριτήρια και παράγοντες κινδύνου που λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των μέτρων που καθορίζονται στο άρθρο 3 σε ζωολογικούς κήπους

1. Θέση του ζωολογικού κήπου κατά μήκος μεταναστευτικών περασμάτων των πτηνών, ιδίως εάν αυτά καταφθάνουν από περιοχές της Κεντρικής και Ανατολικής Ασίας, της Κασπίας Θάλασσας και της Μαύρης Θάλασσας.
 2. Απόσταση του ζωολογικού κήπου από υγρότοπους όπως νερόλακκοι, έλη, λίμνες ή ποταμοί όπου ενδέχεται να συγκεντρώνονται υδρόβια αποδημητικά πτηνά.
 3. Θέση του ζωολογικού κήπου σε περιοχές με υψηλή συγκέντρωση αποδημητικών πτηνών, ιδίως υδρόβιων.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

1.	Έκταση του εμβολιασμού που θα πραγματοποιηθεί	Ο εμβολιασμός θα πραγματοποιηθεί μόνο σε ευαίσθητα πτηνά σε ζωολογικό κήπο.
2.	Είδος των προς εμβολιασμό πτηνών	Συντάσσεται κατάλογος όλων των πτηνών που θα εμβολιαστούν που περιλαμβάνει και την ατομική ταυτότητα και διατηρείται επί τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία εμβολιασμού.
3.	Διάρκεια του εμβολιασμού	Όλα τα πτηνά που θα εμβολιαστούν στο ζωολογικό κήπο, εμβολιάζονται το ταχύτερο δυνατόν. Σε κάθε περίπτωση, κάθε εμβολιασμός στον ζωολογικό κήπο ολοκληρώνεται εντός 96 ωρών.
4.	Ειδική απαγόρευση μετακίνησης εμβολιασμένων πτηνών και προϊόντων από εμβολιασμένα πτηνά	Τα εμβολιασμένα πτηνά ζώα δεν αποτελούν αντικείμενο εμπορίου ούτε μετακινούνται εκτός και αν υφίσταται επίσημη επιτήρηση και η μετακίνηση πραγματοποιείται μεταξύ ζωολογικών κήπων του ίδιου κράτους μέλους, ή μετά από ειδική άδεια άλλου κράτους μέλους. Τα προϊόντα από τα ανωτέρω πτηνά δεν επιτρέπεται να εισέρχονται στην τροφική αλυσίδα.
5.	Ειδική ταυτοποίηση και ειδική καταγραφή των εμβολιασμένων πτηνών	Τα εμβολιασμένα πτηνά πρέπει να είναι ατομικώς ταυτοποιήσιμα, πρέπει δε να σημειώνονται ευκρινώς οι καταγραφές ταυτότητας των εν λόγω πτηνών. Κατά τη στιγμή του εμβολιασμού, όποτε καθίσταται δυνατό, θα εφαρμόζεται ανεξίτηλο σήμα, με το οποίο εμφανίζεται ότι τα πτηνά έχουν εμβολιαστεί.
6.	Εκτέλεση της εκστρατείας εμβολιασμού	Ο εμβολιασμός πρέπει να διενεργείται υπό την εποπτεία επίσημου κτηνιάτρου των αρμόδιων αρχών. Πρέπει να έχουν προβλεφθεί τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή της πιθανής εξάπλωσης του ιού. Οι τυχόν υπολειπόμενες ποσότητες εμβολίου πρέπει να επιστρέφονται στο σημείο διανομής εμβολίων, με έγγραφο όπου καταγράφεται ο αριθμός των εμβολιασμένων πτηνών και ο αριθμός των δόσεων εμβολίου που χρησιμοποιήθηκαν. Όποτε καθίσταται δυνατό, λαμβάνονται δείγματα αίματος πριν από τον εμβολιασμό και τουλάχιστον 30 ημέρες μετά από αυτόν, για ορολογικές δοκιμασίες σε γρίπη των πτηνών. Αρχείο των αποτελεσμάτων της δοκιμασίας είναι υποχρεωτικό να τηρείται για διάστημα τουλάχιστον 10 ετών.
7.	Εμβόλιο προς χρήση	Το αδρανιστοποιημένο εμβόλιο που θα χρησιμοποιηθεί είναι κατάλληλα μορφοποιημένο και είναι αποτελεσματικό κατά του κυκλοφορούντος τύπου ιού. Χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή ή/και των κτηνιατρικών αρχών.
8.	Ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος	Αναλυτική έκθεση για την εκτέλεση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των διενεργηθεισών δοκιμασιών, υποβάλλεται στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Μόνιμης Επιτροπής για την Τροφική Αλυσίδα και την Υγεία των Ζώων.